

Nieuwe sector- instelbare en los aanstuurbare sproeiers helpen in de strijd tegen straatgras

Bas van Oosterhout installeert nieuw beregeningssysteem op Goyer Golf & Country Club

Beregeningsspecialist Bas van Oosterhout zet in op efficiënt waterbeheer met de aanleg van beregeningssystemen op golfbanen. Onlangs heeft het bedrijf alle greens bij De Goyer Golf & Country Club uitgerust met *back-to-back* sproeiers.

Auteur: Karlijn Raats

Sectorinstelbare sproeiers

Calculator Peter van Beers van Bas van Oosterhout geeft een voorbeeld van een ontwikkeling op het gebied van efficiënt watergebruik door beregeningssystemen: 'Op greens werden van oudsher ronddraaiende sproeiers geplaatst. Het nadeel daarvan is dat deze sproeiers tegelijkertijd de hele omgeving van de green mee beregenen, wat vaak niet nodig is. Pakweg twintig jaar geleden kwamen de sectorinstelbare sproeiers op de markt. Hiermee kun je wel inzoomen op beregening van de green. Een nadeel dat men ondervond van sectorinstelbare sproeiers, was dat er te weinig water buiten de greens viel. Een tijdje waren er sectorinstelbare sproeiers op de markt met een dubbel toerental. Deze draaiden wel rond, maar hielden buiten de green een hogere snelheid aan, zodat daar minder water terechtkwam. Deze sproeiers bestaan nog wel, maar zijn erg duur en worden eigenlijk niet meer gebruikt. Sommige greenkeepers, die ook de omgeving van de green mooi wilden houden, hielden het probleem dat de sectorinstelbare sproeiers de surroundings van de green niet bereikten. Daarop kwam de volgende ontwikkeling tot

stand: twee aparte sproeiers, één voor het surround-gebied en één voor de green.' Deze twee sectorinstelbare sproeiers staan met de rug naar elkaar toe geplaatst. Als je ze van bovenaf zou zien, lijkt het totale sproeibeeld cirkelvormig. Van Beers: 'Hiermee worden de beregeningstijden heel flexibel, zowel voor de green als de surroundings. Greenkeepers kunnen er bijvoorbeeld voor kiezen om hun surroundings niet dagelijks te beregenen.'

Onafhankelijk aanstuurbare sproeiers

Verder is het sinds vijftien tot twintig jaar gangbaar op golfbanen – afhankelijk van het budget – dat de beregeningssproeiers afzonderlijk aan te sturen zijn. Zonder deze onafhankelijke aansturing gaan er meerdere sproeiers tegelijk aan en wordt er veel water verspild, want niet alle delen van de baan hebben evenveel beregening nodig. Van Beers: 'Ook hierdoor zijn greenkeepers een stuk flexibeler en kunnen ze bepaalde delen meer of minder beregenen.'

Dubbele rij fairwaysproeiers

Bas van Oosterhout ziet de laatste tijd veel golfbanen hiertoe overgaan, niet alleen op

5 min. leestijd

WATER OP DE BAAN

Sproeiers op de green

Bas van Oosterhout bouwt de frequentie-regelaars zelf en levert daarmee maatwerk

de greens, maar ook op de fairways. 'Op de fairways werd voorheen meestal een enkele rij sproeiers geplaatst', vertelt Van Beers. 'Dat betekent dat er veel water over de fairway wordt gespreid en in de bosschages of rough terecht komt. Nu zie je vaak – mits er budget voor is – een dubbele rij sproeiers aan de zijkant van de fairways. En als de fairways echt breed zijn, komt er soms zelfs nog een derde rij bij.'

Zo'n toename van het aantal sproeiers lijkt ongunstig met het oog op efficiënt watergebruik, maar levert juist waterbesparing op. 'Er wordt geen druppel water meer onnodig naast de fairway gedropt. Als de greenkeeper bewust met de meerdere rijen van het beregeningssysteem omgaat, kan dat 20 tot 30 procent aan waterverbruik besparen', zegt Van Beers.

wenselijk, ook vanuit het oogpunt van de golfers. Nu worden de tee-vlakken specifiek beregend met sectorinstelbare sproeiers.'

Bij veel golfbanen worden de heren- en dames-tees in één keer beregend. In sommige gevallen wordt er echter per tee-vlak beregend; zo ook bij De Goyer Golf & Country Club. 'Een backtee en fronttee liggen soms een eind uit elkaar. Om de fronttee heen kunnen bijvoorbeeld bomen staan, waardoor die tee vaak in de schaduw ligt en op een andere manier beregend moet worden dan de tee die constant in de zon ligt. Per tee-vlak beregenen is handig voor een greenkeeper. Als je een systeem gebruikt waarbij alle sproeiers tegelijkertijd aangaan en er op de droge tee veel water nodig is, komt er veel te veel water op de tee die in de schaduw ligt.'

Goyer Golf & Country Club

Bij De Goyer Golf & Country Club heeft Bas van Oosterhout op alle greens en voorgreens sectorinstelbare sproeiers van Toro geplaatst. Bas van Oosterhout is overigens A-dealer van Toro, maar heeft ook golfbanen in onderhoud met beregeningssystemen van andere merken. Op de green betreft het *back-to-back* sectorinstelbare sproeiers, die met de rug naar elkaar toe zijn geplaatst. Ook zijn alle tees met sectorinstelbare sproeiers gerenoveerd. 'Vroeger werden sproeiers vaak midden op het tee-vlak geplaatst', aldus Van Beers. 'Dat is niet meer

Nieuw besturingssysteem

Om alle nieuwe sproeiers aan te sturen, heeft Bas van Oosterhout bij De Goyer Golf & Country Club een nieuw besturingssysteem geïnstalleerd. Van Beers: 'Dat is het Toro Lynx-besturingssysteem, een systeem dat de sproeiers zo efficiënt mogelijk aanstuurt op basis van de beschikbare pompcapaciteit. Ik kan het gedetailleerder uitleggen: afhankelijk van de hoeveelheid water die de pomp levert, maakt het programma zo efficiënt mogelijk gebruik van de beschikbare pompcapaciteit. Over de hele baan zoekt het besturingssysteem stations

Sproeiers op de tee

De tee

‘Greenkeepers zijn een stuk flexibeler geworden met beregenen’

waarmee hij de pompcapaciteit als het ware vol maakt, zodat er zo min mogelijk water overstort of verloren gaat.’

Een ander aspect bij dit besturingssysteem is dat de pompunits steeds geavanceerder worden. Er zijn veel merken; Bas van Oosterhout plaatst meestal Grundfos-pompen. Daar wordt frequentiebesturing op geplaatst, waardoor er niet meer water wordt opgepompt dan nodig is. Bas van Oosterhout bouwt de frequentie-eigelaars overigens zelf en levert dus maatwerk. ‘Daarmee wordt het toerental van de pomp teruggeregeld’, legt Van Beers uit. ‘Als dat niet nodig is, gaat hij niet voluit pompen, maar bijvoorbeeld op driekwart van zijn vermogen. Daardoor wordt er minder water verspild en valt het stroomgebruik gunstiger uit.’

Gebruikservaring

Hoofdgroenkeeper John van den Bosse: ‘In februari 2021 is Bas van Oosterhout gestart met de renovatie. We wilden minder water geven en beter kunnen sturen in de beregening. De Goyer Golf & Country Club wil duurzaam omgaan met water. Dat kunnen we nu. Voorheen werkten we ook met Toro-sproeiers, maar die werden aangestuurd door een Sitepro

7-besturingssysteem. Met het nieuwe Toro Lynx-besturingssysteem kunnen we alle sproeiers afzonderlijk aansturen. Bij een teveel aan water door regen, meer dan 4 mm, stopt het beregeningsprogramma automatisch.’

Tot nu toe lijkt het er volgens Van den Bosse op dat het groenkeepersteam de greens beter kan sturen sinds de renovatie. ‘Voorheen draaiden onze sproeiers 360 graden rond. Daardoor kwam er soms te weinig water op de green terecht en teveel eromheen. Met de sectorinstelbare sproeiers die we afzonderlijk kunnen uitzetten, zijn we een stuk flexibeler. Zo kunnen we nu ‘s nachts de beregening op de greens uitzetten en de dag erna met de hand water geven.’

Van den Bosse kan overal makkelijk inloggen in het systeem en het beregeningsprogramma aanpassen, ook thuis vanaf de bank. In de praktijk moet hij echter altijd ter plekke zien waar die aanpassingen nodig zijn. Naast Van den Bosse is ook zijn assistent Theo de Geijter gemachtigd om in het beregeningssysteem in te loggen. In de toekomst gaan ook twee andere groenkeepers met het systeem werken. ‘Onderlinge communicatie is belangrijk als

meerdere mensen in een team met het beregeningssysteem werken’, zegt Van den Bosse. ‘Nu zijn de lijnen nog kort, omdat we er met z’n tweeën mee werken. Het voordeel van meerderen erbij betrekken is dat meer ogen meer zien. Wij hebben een teammentaliteit: we pakken zoveel mogelijk zaken samen aan; we doen het werk met zijn allen. Water geven, schimmels voorkomen, het maakt niet uit: we moeten de dingen met zijn allen zien, herkennen en oppakken.’

Het groenkeepersteam van De Goyer Golf & Country Club wil toe naar minder straatgras. ‘Door het nieuwe beregeningssysteem zullen de goede grassen beter opkomen en kunnen concurreren met straatgras. Het is een meerjarenplan, maar dit nieuwe beregeningssysteem is een goed begin.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!